

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ

СТАН ДОВКІЛЛЯ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

ІНФОРМАЦІЙНО – АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД

вересень
2019

ВСТУП	3
1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ	3
2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН	10
3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД	11
4. ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ.....	16

ВСТУП

У даному інформаційно-аналітичному огляді наводиться узагальнена інформація стосовно забруднення атмосферного повітря Запорізької області, стану поверхневих вод суші та радіаційного стану за вересень 2019 року.

Аналіз стану атмосферного повітря здійснено на основі даних спостережень за вмістом забруднюючих речовин у м. Запоріжжя на 5 постах спостереження Запорізького обласного центру з гідрометеорології, та даних, отриманих від Державної установи «Запорізький обласний лабораторний центр Міністерства охорони здоров'я України» (далі – ДУ «Запорізький ОЛЦ МОЗ України»).

Аналіз радіаційного забруднення повітря здійснено Запорізьким обласним центром з гідрометеорології на 7 пунктах спостереження області. Спостереження радіаційного стану 30-кілометрової зони атомної станції здійснює ВП «Запорізька атомна станція» ДП «НАЕК «Енергоатом».

Аналіз стану поверхневих вод виконано на основі даних спостережень за вмістом гідрохімічних показників, наданих басейновим управлінням водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України.

1. СТАН АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

Запорізька область - є однією з навантажених областей по промисловому потенціалу, який обумовлений наявністю і концентрацією підприємств чорної і кольорової металургії, теплоенергетики, атомної енергетики, хімії, машинобудування. Регіон є провідним центром вітчизняного авіадвигунобудування, виробництва трансформаторів та іншої високотехнологічної продукції, яка є фірмовим запорізьким знаком, маркою світового класу якості та надійності.

Значна частина промислових підприємств розташована в центрі житлових забудов, що формує основне техногенне навантаження на навколишнє середовище населених пунктів.

Ситуацію загострює розташування основного промвузла з навітряної сторони стосовно житлових районів міста, що впливає на їх загазованість.

Основними забруднювачами атмосферного повітря в регіоні залишаються підприємства чорної та кольорової металургії, теплоенергетики, хімії, машинобудування, на які припадає майже 90 % викидів від загальної кількості забруднюючих речовин по області

Як свідчить динаміка викидів забруднюючих речовин по м. Запоріжжю та області, найбільший внесок в забруднення атмосферного повітря Запорізької області (60-70 %) вносять викиди забруднюючих речовин від стаціонарних джерел ПАТ «Запоріжсталь», ПАТ «Дніпроспецсталь», ПАТ «Український графіт», «ПрАТ «Запоріжвогнетрив», ВП Запорізька ТЕС ПАТ «ДТЕК ДНПРОЕНЕРГО» та інші.

Основний внесок у забруднення атмосферного повітря м. Запоріжжя вносять промислові підприємства – найбільші забруднювачі, викиди яких становлять 60 - 70% від загального валового обсягу викиду забруднюючих речовин. Найбільшими

забруднювачами атмосферного повітря в регіоні залишаються підприємства чорної та кольорової металургії, теплоенергетики, хімії, машинобудування, харчової промисловості, на які припадає приблизно 90,0 % викидів всіх забруднюючих речовин. Істотну частку в забрудненні атмосферного повітря міста вносить транзитний автотранспорт, що не підлягає обліку.

Систематичні спостереження за вмістом забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя проводяться Запорізьким обласним центром з гідрометеорології.

Оцінка стану атмосферного повітря за вересень 2019 року у м. Запоріжжя здійснена за середньомісячними концентраціями у кратності перевищень середньодобових гранично - допустимих концентрацій (далі – ГДК) по пріоритетним забруднюючим речовинам. Пріоритетними забруднюючими речовинами вважаються ті речовини, які вносять найбільший вклад в забруднення атмосферного повітря міста і контролюються на стаціонарних постах спостережень за забрудненням атмосферного повітря.

Перелік пріоритетних забруднюючих речовин наведено у табл. 1, згідно з ГДК.

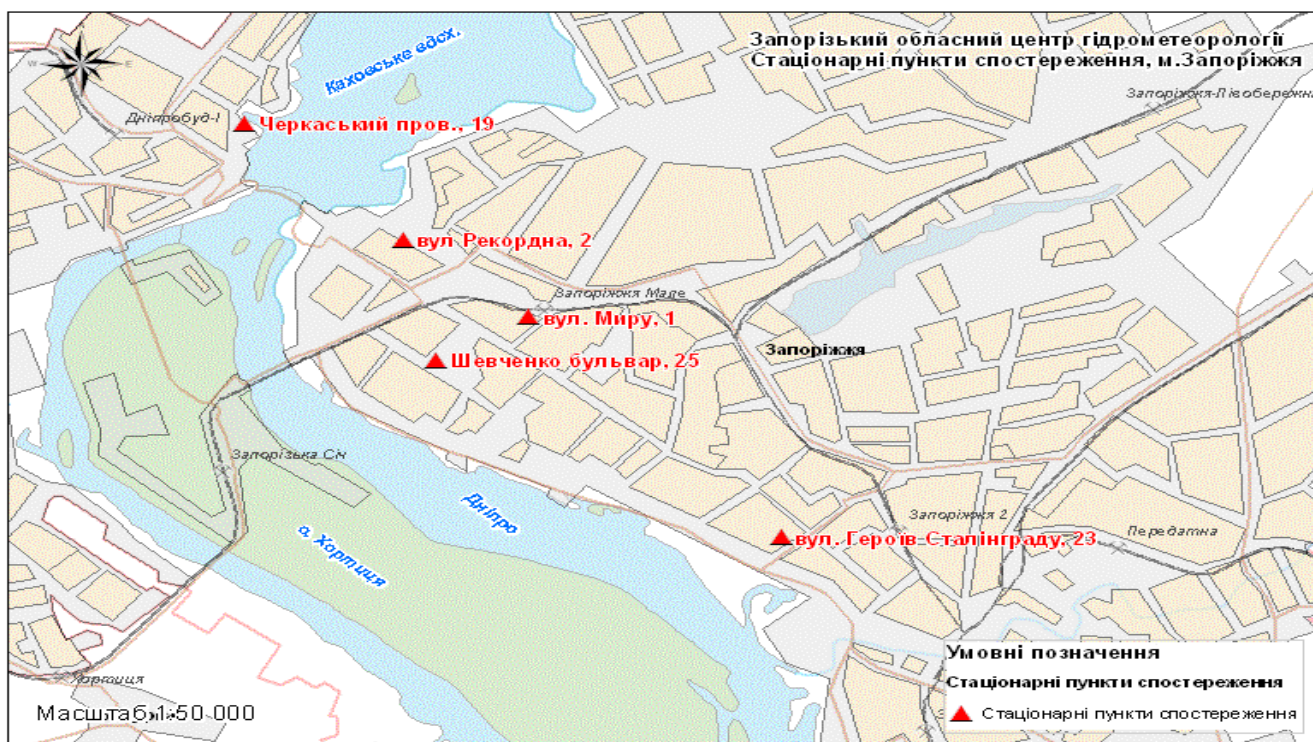
Таблиця 1. Значення ГДК забруднюючих речовин атмосферного повітря*

Забруднююча речовина	Гранично допустимі концентрації шкідливих речовин, (мг/м ³)	Максимально допустимі разові концентрації, (мг/м ³)	Середньомісячні концентрації у вересні 2018 року, кратність перевищення ГДК	Максимальні концентрації, перевищення максимально разових ГДК (% випадків)
Пил (зависли речовини)	0,15	0,50	-	0,4
Двооксид сірки	0,05	0,50	-	-
Оксид вуглецю	3,0	5,0	-	-
Двооксид азоту	0,04	0,2	1,5	0,3
Оксид азоту	0,06	0,40	-	-
Формальдегід	0,003	0,035	1,3	-
Фенол	0,003	0,01	1,7	3,9
Хлористий водень	0,20	0,20	-	-
Фтористий водень	0,005	0,02	-	-

*«Граничні допустимі концентрації (ГДК) та орієнтовно безпечні рівні впливу (ОБРВ) забруднюючих речовин в атмосферному повітрі населених міст», затверджені наказами Міністерства охорони здоров'я України від 09.07.1997 № 201 та від 10.01.1997 № 8.

Перелік постів спостереження:

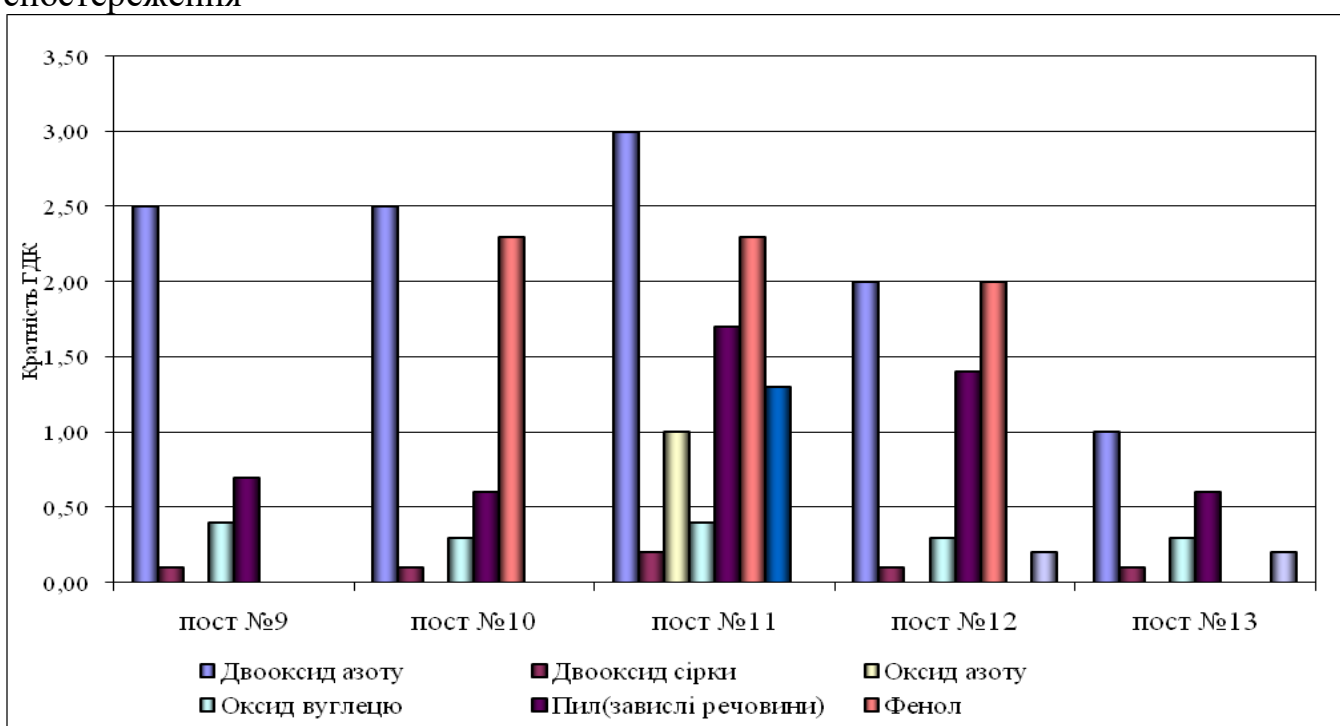
- пост № 9 – ринок соцміста, Дніпровський район;
- пост № 10 – міська лікарня № 10, Вознесенівський район;
- пост № 11 - вул. Миру, 1, Вознесенівський район;
- пост № 12 – вул. Шкільна, 24а, Олександрівський район;
- пост № 13 – провулок Черкаський, 19, Дніпровський район.

Середньомісячні концентрації шкідливих речовин у вересні 2019 року в цілому по місту перевищували ГДК по двооксиду азоту - у 2,2 рази, по фенолу – у 2,2 рази, по формальдегіду - у 1,3 рази.

Максимальні концентрації перевищували максимально - разові ГДК по фенолу у 12,7 %, по пилу 1,2 %, по двооксиду азоту 0,3 % та по оксиду вуглецю у 0,8 % випадків.

Мал. 1 Середньомісячна концентрація забруднюючих речовин по постах спостереження

Спостереження за вмістом пилу (завислих речовин) проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 1,7 рази на ПСЗ № 11 (вул. Миру, 1, Вознесенівський р-н) та у 1,4 рази на ПСЗ № 12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський р-н). На інших постах перевищення ГДК не відмічалось.

Вміст двооксиду сірки визначався на 5 постах і не перевищував ГДК.

Спостереження за забрудненням двооксидом азоту проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 2,5 рази на ПСЗ №№ 9,10 (ринок соціміста, Дніпровський р-н; міськлікарня № 10, Вознесенівський р-н), у 3,0 рази на ПСЗ № 1 (вул. Миру, 1, Вознесенівський р-н), у 2,0 рази на ПСЗ № 12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський р-н), та не перевищували ГДК на ПСЗ № 13 (провулок Черкаський, 19, Дніпровський р-н).

Спостереження за вмістом оксиду вуглецю проводилось на 5 постах. Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за вмістом оксиду азоту проводилось на ПСЗ № 11 (вул. Миру 1, Вознесенівський район). Вміст його не перевищував ГДК.

Забруднення повітря фенолом визначалось на 3 постах. Середньомісячні концентрації перевищували ГДК у 2,3 рази на ПСЗ №№ 10, 11 (міськлікарня № 10, Вознесенівський р-н; вул. Миру, 1, Вознесенівський р-н) та у 2,0 рази на ПСЗ № 12 (вул. Шкільна, 24а, Олександрівський р-н).

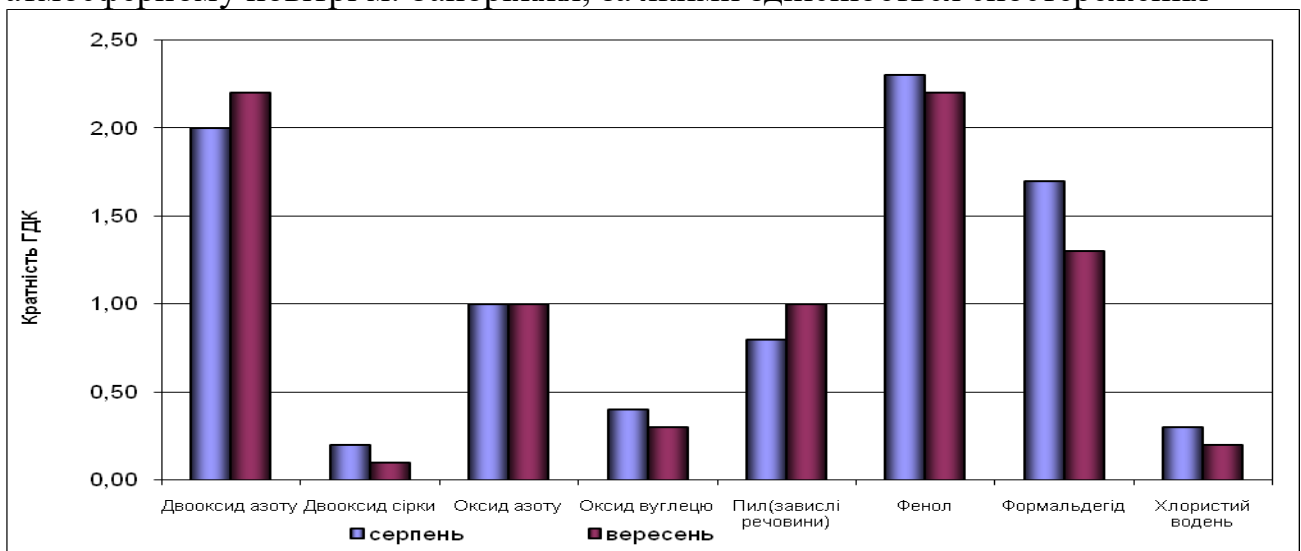
Спостереження за вмістом хлористого водню проводились на 2 постах. Перевищення ГДК не відмічалось.

Вміст фтористого водню визначався на ПСЗ № 9 (ринок соціміста, Дніпровський р-н). Середньомісячні концентрації не перевищували ГДК.

Спостереження за забрудненням повітря формальдегідом проводилось на ПСЗ № 11 (вул. Миру, 1 Вознесенівський район). Вміст його перевищував ГДК у 1,3 рази.

Порівняно з серпнем 2019 року рівень забруднення повітря зменшився по двооксиду сірки, оксиду вуглецю, фенолу, хлористому водню, фтористому водню, формальдегіду, а збільшився по пилу, двооксиду азоту. По інших інгредієнтам суттєвих змін не відмічалось.

Мал. 2 Динаміка середньомісячних концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі м. Запоріжжя, за якими здійснюється спостереження

ДУ «Запорізький ОЛЦ МОЗ України» надає дані моніторингу якості атмосферного повітря у місцях проживання, на автомагістралях та в зоні впливу промислових підприємств.

За період 30.08.2019 - 05.09.2019 виконані виїзди у житловій забудові Заводського та Шевченківського районів по 18-и інгредієнтах забруднюючих речовин. Всього проведено 20 досліджень, зареєстровано 5 перевищення гранично - допустимих концентрацій – 25 %. Попередній тиждень – 31,8 %; за аналогічний тиждень 2018 року – 18,2%, середній багаторічний – 17,3 % .

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
30.08.2019	-	-
02.09.2019	З 15 години до 21 години високе забруднення повітря пилом 1-го ступеня.	-
03.09.2019	З 15 години до 21 години високе забруднення повітря пилом 2-го ступеня. З 15 години до 21 години високе забруднення повітря двоокисом азоту 1-го ступеня.	Заводський район, вул. Фундаментальна: - пил – 0,7 мг/м3, в 1,4 рази вище ГДК; - фенол – 0,028 мг/м3, в 2,8 рази вище ГДК; - сірководень - 0,0086 мг/м3, в 1,07 рази вище ГДК;
04.09.2019	З 21 години 03 вересня до 21 години 04 вересня високе забруднення повітря пилом 1-го ступеня.	Шевченківський район, вул. Виробнича – вул. Поради: - пил – 0,66 мг/м3, в 1,32 рази вище ГДК; - фенол – 0,0119 мг/м3, в 1,19 рази вище ГДК;
05.09.2019	-	-

За період 06.09.2019 - 12.09.2019 виконані виїзди у житловій забудові Дніпровського та Вознесенівського районів. Дослідження проводились по 17-и інгредієнтах забруднюючих речовин. Всього проведено 22 дослідження, зареєстровано 3 перевищення гранично - допустимих концентрацій – 13,6 %. Попередній тиждень – 25 %; за аналогічний тиждень 2018 року – 14,3 %; середній багаторічний - 17,3 %.

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
06.09.2019	-	-
09.09.2019	-	-
10.09.2019	З 15 години до 20 години я високе забруднення повітря двоокисом азоту та фенолом 1-го ступеня.	-
11.09.2019	З 15 години до 21 години високе забруднення повітря фенолом 1-го ступеня. З 15 години 11 вересня до 21	Шевченківський район, вул. Виробнича – вул. Поради: - пил – 0,66 мг/м3, в 1,32 рази вище ГДК; - фенол – 0,0119 мг/м3, в 1,19 рази вище ГДК;

	години 12 вересня високе забруднення повітря двоокисом азоту 1-го ступеня.	Вознесенівський район, вул. Верхня – вул. Алюмінієва: - пил – 0,65 мг/м ³ , в 1,52 рази вище ГДК; - фенол – 0,011 мг/м ³ , в 1,1 рази вище ГДК;
12.09.2019	З 15 години до 21 години високе забруднення повітря фенолом 1-го ступеня. З 15 години 12 вересня до 21 години 13 вересня відмічалось високе забруднення повітря двоокисом азоту 1-го ступеня.	

За період 13.09.2019 - 19.09.2019 виконані виїзди у житловій забудові Заводського та Шевченківського районів. Дослідження проводились по 19-и інгредієнтах забруднюючих речовин. Всього проведено 20 дослідження, зареєстровано 3 перевищень гранично - допустимих концентрацій – 15 %. Попередній тиждень – 13,6 %; за аналогічний тиждень 2018 року – 23,8 %; середній багаторічний - 17,3 %.

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
13.09.2019	-	-
16.09.2019	-	Заводський район, вул. Фінальна: - пил – 0,65 мг/м ³ , в 1,3 рази вище ГДК; - фенол – 0,012 мг/м ³ , в 1,2 рази вище ГДК; - сірководень – 0,0085 мг/м ³ , в 1,1 рази вище ГДК;
17.09.2019	-	-
18.09.2019	-	-
19.09.2019	З 15 години до 21 години високе забруднення повітря пилом 1-го ступеня.	-

За період 20.09.2019 - 26.09.2019 виконані виїзди у житловій забудові Вознесенівського та Дніпровського районів по 17-и інгредієнтах забруднюючих речовин. Всього проведено 25 досліджень, зареєстровано 6 перевищень гранично - допустимих концентрацій – 24 %. Попередній тиждень – 15 %; за аналогічний тиждень 2018 року – 30,8 %; середній багаторічний - 17,3 %.

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
20.09.2019	З 15 години до 21 години відмічалось високе забруднення повітря пилом 2-го ступеня. З 21 години 20 вересня до 21 години 21 вересня	-

	відмічалось високе забруднення повітря пилом 1-го ступеня.	
	-	-
23.09.2019	-	Вознесенівський район, вул. Рекордна: - пил – 0,63 мг/м3, в 1,3 рази вище ГДК; - фенол – 0,013 мг/м3, в 1,3 рази вище ГДК; - сірководень – 0,0087мг/м3, в 1,3 рази вище ГДК; - сірковуглець 0,0048мг/м3, в 1,6 рази вище ГДК;
24.09.2019	З 15 години до 21 години відмічалось високе забруднення повітря пилом 1-го ступеня.	-
25.09.2019	-	Дніпровський район, вул. Верхня: - пил – 0,53 мг/м3, в 1,1 рази вище ГДК; - фенол – 0,0125 мг/м3, в 1,3 рази вище ГДК;
26.09.2019		

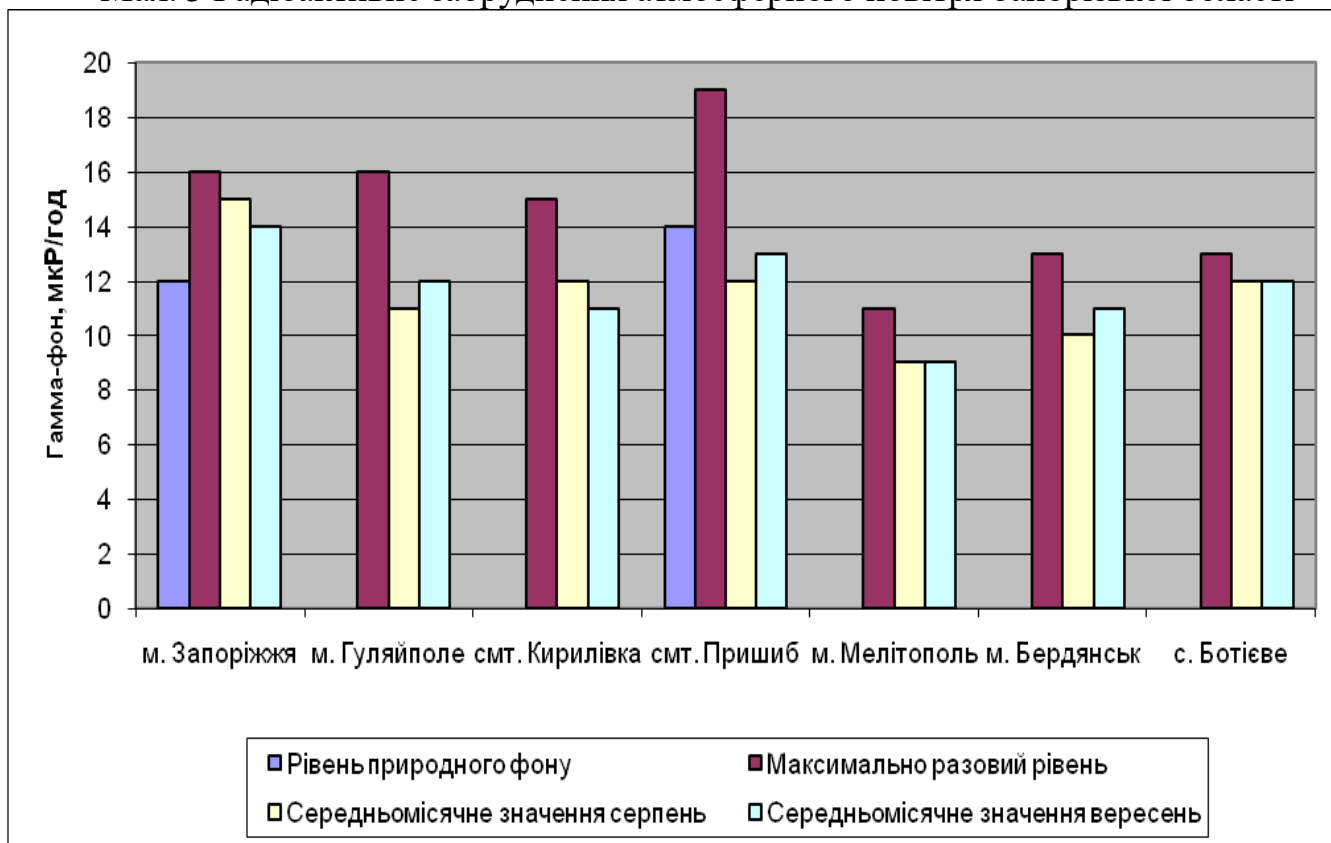
За період 27.09.2019 – 03.10.2019 виконані виїзди до у житловій забудові Вознесенівського та Дніпровського районів по 17-и інгредієнтах забруднюючих речовин. Всього проведено 25 досліджень, зареєстровано 6 перевищень гранично - допустимих концентрацій – 24 %. Попередній тиждень – 15 % відхилень; за аналогічний тиждень 2018 року – 30,8 %; середній багаторічний - 17,3 %.

Дата	Наявність повідомлення щодо НМУ	Перевищення гранично допустимих концентрацій забруднюючих речовин (ГДК)
27.09.2019	З 15 години до 21 години відмічалоя високе забруднення повітря пилом 2-го ступеня	-
30.09.2019	З 15 години до 21 години відмічалоя високе забруднення повітря пилом 2-го ступеня	-
01.10.2019	З 21 години 30 вересня до 21 години 01 жовтня відмічалоя високе забруднення повітря пилом 1-го ступеня	Заводський район, вул. Вогнетривна: - фенол – 0,014 мг/м3, в 1,4 рази вище ГДК; - сірководень – 0,0099мг/м3, в 1,24 рази вище ГДК;
02.10.2019	-	Заводський район, вул. Вогнетривна: - фенол – 0,013 мг/м3, в 1,3 рази вище ГДК; - сірководень – 0,0096мг/м3, в 1,2 рази вище ГДК;
03.10.2019		-

2. РАДІАЦІЙНИЙ СТАН

За даними Запорізького обласного центру з гідрометеорології потужність експозиційної дози гамма - випромінювання у вересні 2019 року по області становила 11 мкР/год. Максимальний разовий рівень гама - фону не перевищував контрольний рівень.

Мал. 3 Радіоактивне забруднення атмосферного повітря Запорізької області

За даними ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» значення потужності дози гамма - випромінювання по вимірювальних каналах ІВС «Кільце» перебувають на рівні «фонових» значень, характерних для даного регіону. У вересні 2019 року значення газо - аерозольних викидів не перевищували встановлених ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом» адміністративно – технологічних, контрольних і допустимих рівнів.

Середньодобові значення потужності дози гамма - випромінювання по вимірювальним каналам ІВС «Кільце», мк Р/год

Пости контролю	Середні значення МЕД
Проммайданчик ВП «Запорізька АЕС» ДП НАЕК «Енергоатом»	9,4
30-кілометрова зона спостереження	7,8

3. СТАН ПОВЕРХНЕВИХ ВОД

Оцінку якості поверхневих вод області здійснено на основі аналізу інформації стосовно величин гідрохімічних показників у порівнянні з відповідними значеннями їх гранично - допустимих концентрацій (ГДК) та фоновими показниками.

Гідрохімічні показники поділені на наступні групи у відповідності до їх типу та/або кількісних характеристик:

1 група: завислі речовини, розчинений кисень, розчинені органічні речовини (за показниками БСК₅ та ХСК), водневий показник (рН) (мал. 4);

2 група: компоненти сольового складу (сума іонів, гідрокарбонатні іони, хлориди, сульфатні іони, іони магнію, кальцію, натрію), у зв'язку зі зміною програми моніторингу дослідження за даною групою не проводяться;

3 група: біогенні елементи (азот амонійний, азот нітратний, азот нітритний, фосфатні іони) (мал. 6);

4 група: нафтопродукти, СПАР, важкі метали (залізо загальне, мідь, цинк, хром загальний, свинець, нікель, кадмій), феноли (мал. 7).

Перші три групи характеризують загальні показники якісного складу поверхневих вод, а четверта група визначає техногенний вплив на поверхневі водні об'єкти.

У табл. 2 наведено нормативи (ГДК) гідрохімічних показників, за якими здійснюється оцінка.

Таблиця 2. Гранично допустимі величини (ГДК) гідрохімічних показників

№	Гідрохімічний показник	Для водних об'єктів рибогосподарського призначення ¹	Для водних об'єктів комунально- побутового використання ²	У внутрішніх морських водах та територіальному морі України ³
1	Завислі речовини, мг/дм ³	0,25 до фонових значень	0,75 до фонових значень	
2	Розчинений кисень, мг/дм ³	4,0	6,0	4,0
3	Водневий показник, од.рН	6,5-8,5	6,5-8,5	6,5-8,5
4	БСК ₅ , мгО ₂ /дм ³	2,25	4,5	3,0
5	ХСК, мг/дм ³	15,0	30,0	
6	Сума іонів, мг/дм ³	1000,0	1000,0	
7	Хлоридні іони, мг/дм ³	300,0	350,0	11900
8	Сульфатні іони, мг/дм ³	100,0	500,0	3500
9	Іони магнію, мг/дм ³	40,0	20,0	
10	Іони кальцію, мг/дм ³	180,0	-----	
11	Іони натрію, мг/дм ³	120,0	200,0	
12	Азот амонійний, мг/дм ³	0,39	2,0	0,39
13	Азот нітратний, мг/дм ³	9,1	10,2	9,0
14	Азот нітритний, мг/дм ³	0,02	1,0	0,02
15	Фосфатні іони, мг/дм ³	3,02	3,5	
16	Мідь ²⁺ , мг/дм ³	+0,001 до фону, але не >0,01	1,0	
17	Цинк ²⁺ , мг/дм ³	0,01	1,0	
18	Марганець, мг/дм ³	0,01	0,1	
19	Хром ⁶⁺ , мг/дм ³	0,001	0,05	
20	Свинець, мг/дм ³	0,1	0,03	

19	Нікель ²⁺ , мг/дм ³	0,01	0,1	
20	Кадмій ²⁺ , мг/дм ³	0,005	0,001	
21	Залізо загальне, мг/дм ³	0,1	0,3	0,05
22	Нафтопродукти, мг/дм ³	0,05	0,3	0,05
23	СПАР, мг/дм ³	0,5	0,5	
24	Феноли, мг/дм ³	0,001	0,001	

¹Обобщенный перечень предельно допустимых концентраций (ПДК) и ориентировочно безопасных уровней (ОБУВ) вредных веществ для воды рыбохозяйственных водоемов. Москва, 1990 г.

²Санитарные правила и нормы охраны поверхностных вод от загрязнения СанПин № 4630-88. Министерство здравоохранения СССР, Москва, 1988 г.

³Правила охорони внутрішніх морських вод і територіального моря України від забруднення та засмічення. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 431.

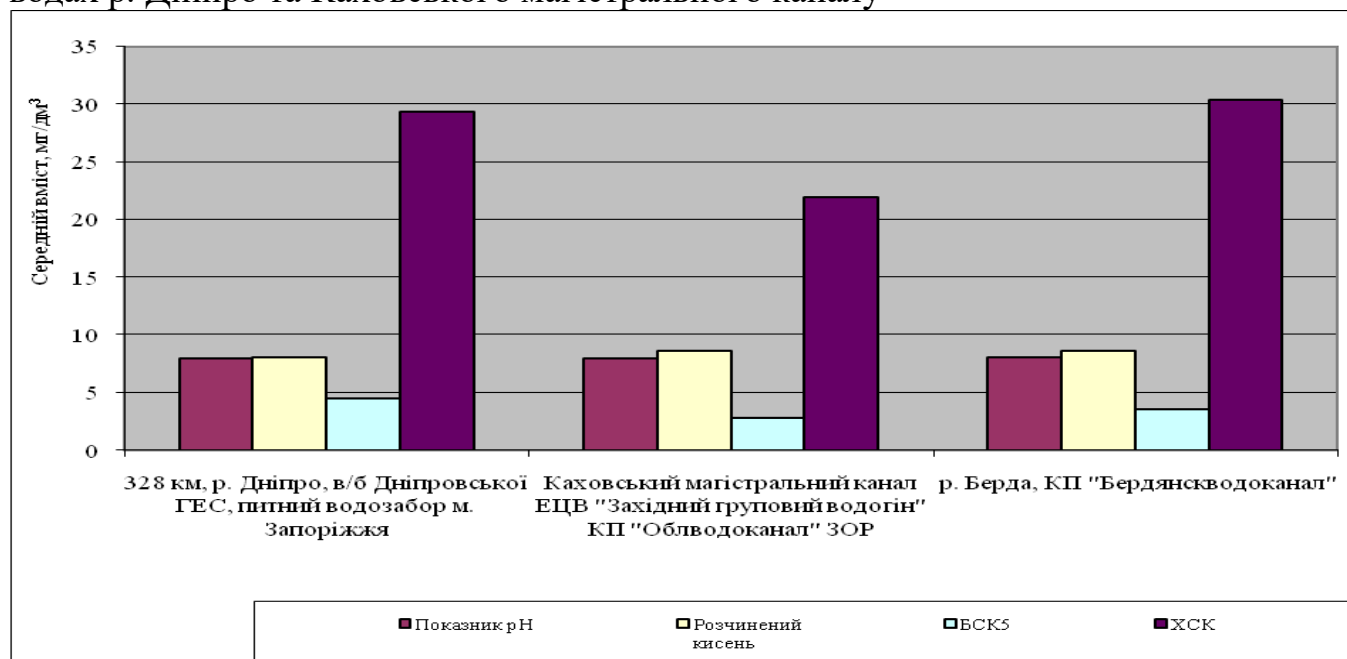
Щокварталу Запорізьким обласним центром з гідрометеорології надається інформація щодо середньої концентрації забруднюючих речовин в поверхневих водах суші (р. Мокра Московка, р. Молочна, Дніпровське водосховище).

Щомісячно Департамент екології та природних ресурсів Запорізької облдержадміністрації отримує від басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я Державного агентства водних ресурсів України результати гідрохімічних аналізів моніторингу поверхневих вод (р. Дніпро, Каховський магістральний канал, р. Берда). Зведена інформація доводиться до громадськості шляхом розміщення на сайті Запорізької облдержадміністрації в розділі «Стан довкілля».

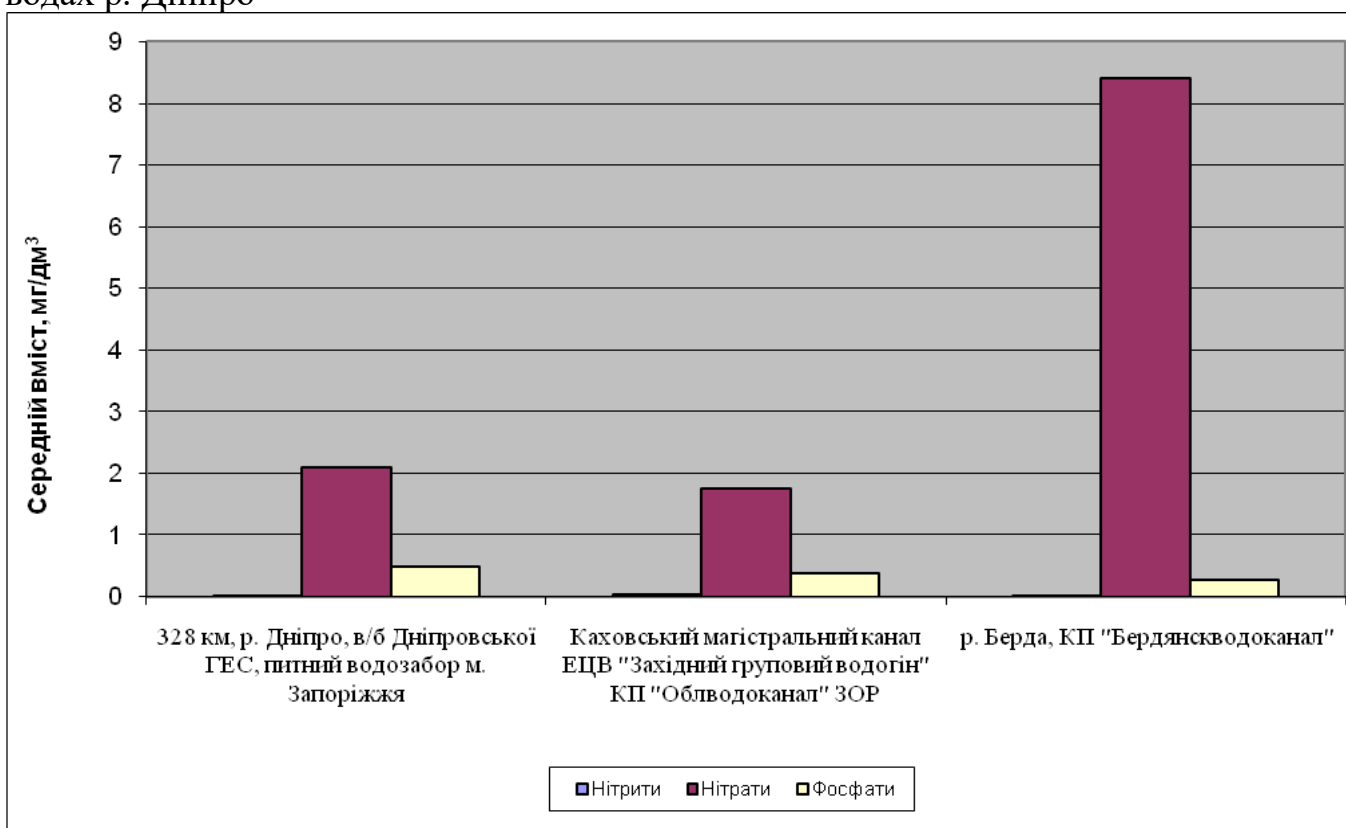
Р. Дніпро, Каховське водосховище в межах міста Запоріжжя відносяться до категорії водних об'єктів господарсько – питного призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

За даними басейнового управління водних ресурсів річок Приазов'я концентрація важких металів у березні 2019 року не перевищувала норм СанПін 4630-88 для господарсько - питного користування.

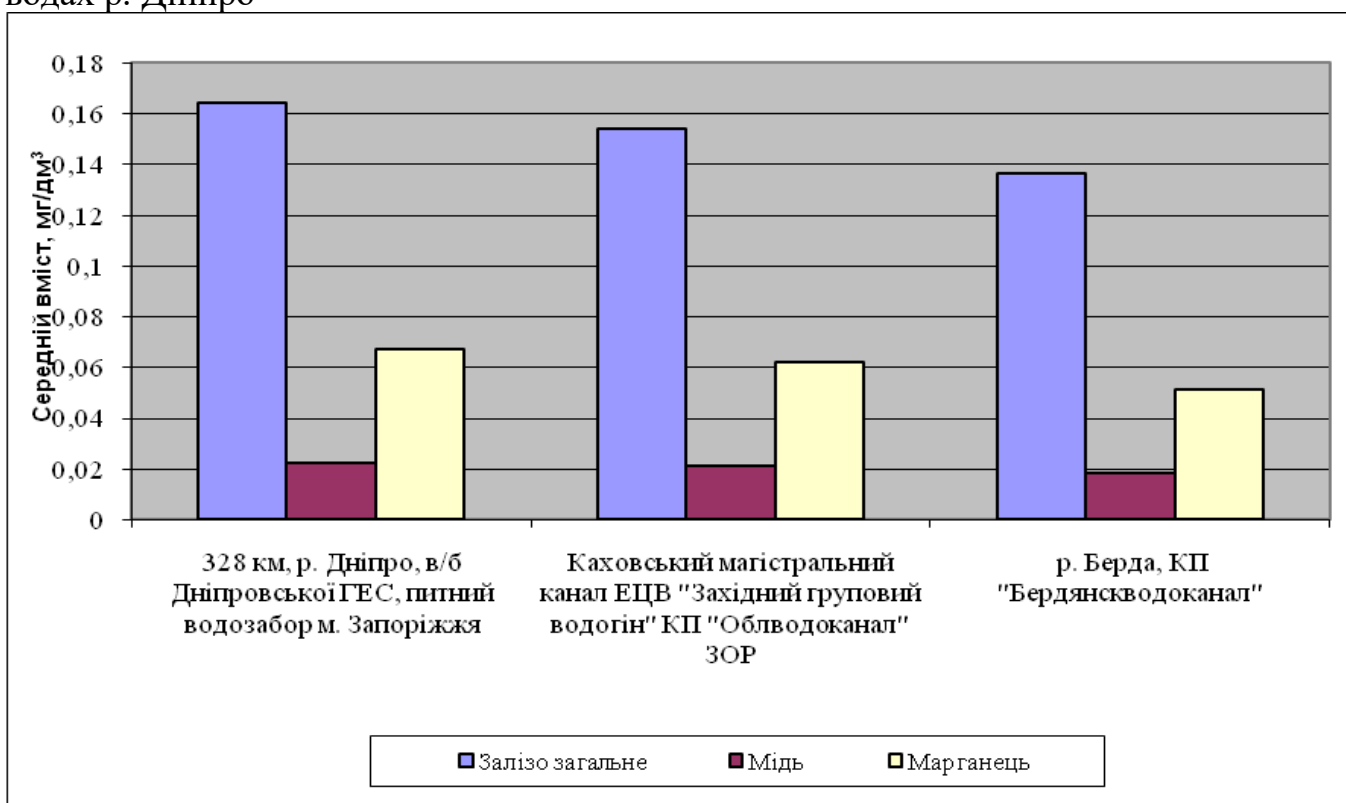
Мал. 4 Середній вміст гідрохімічних показників 1-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро та Каховського магістрального каналу

Мал. 6 Середній вміст гідрохімічних показників 3-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро

Мал. 7 Середній вміст гідрохімічних показників 4-ї групи у поверхневих водах р. Дніпро

Контроль за станом річок та Дніпровського водосховища проводився Запорізьким обласним центром з гідрометеорології.

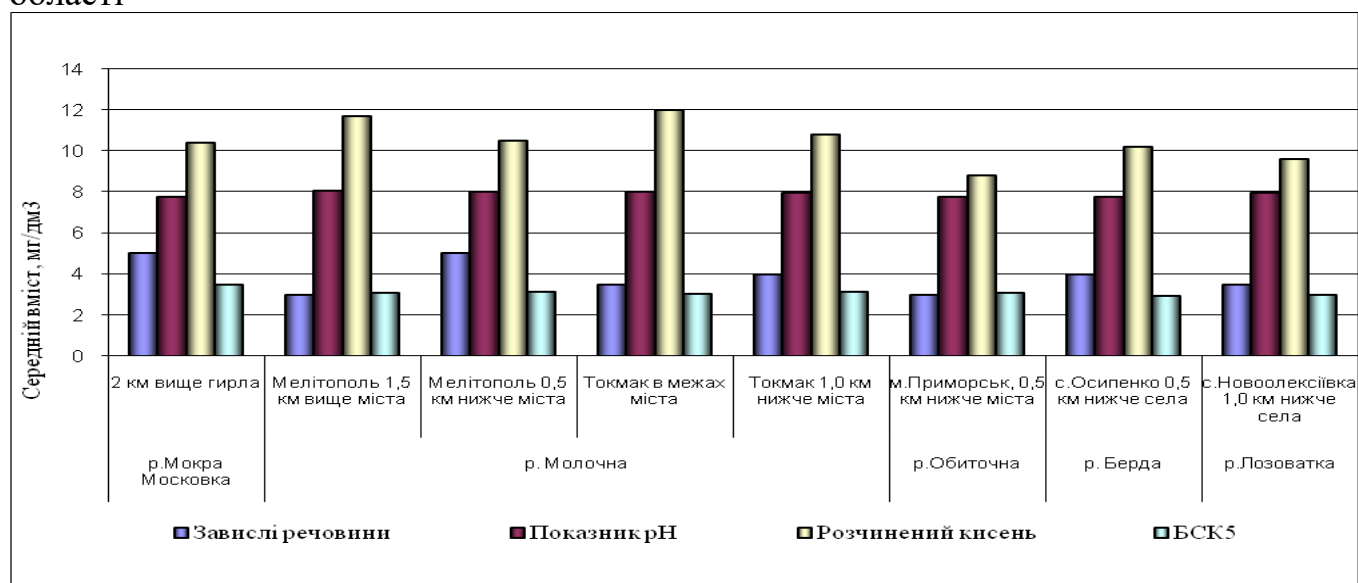
Ріка Мокра Московка відноситься до малих річок Придніпров'я. Контрольний створ знаходиться в межах міста, тому водний об'єкт відноситься до комунально – побутового призначення.

Дніпровське водосховище в межах міста Запоріжжя відноситься до категорії господарсько – питного призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

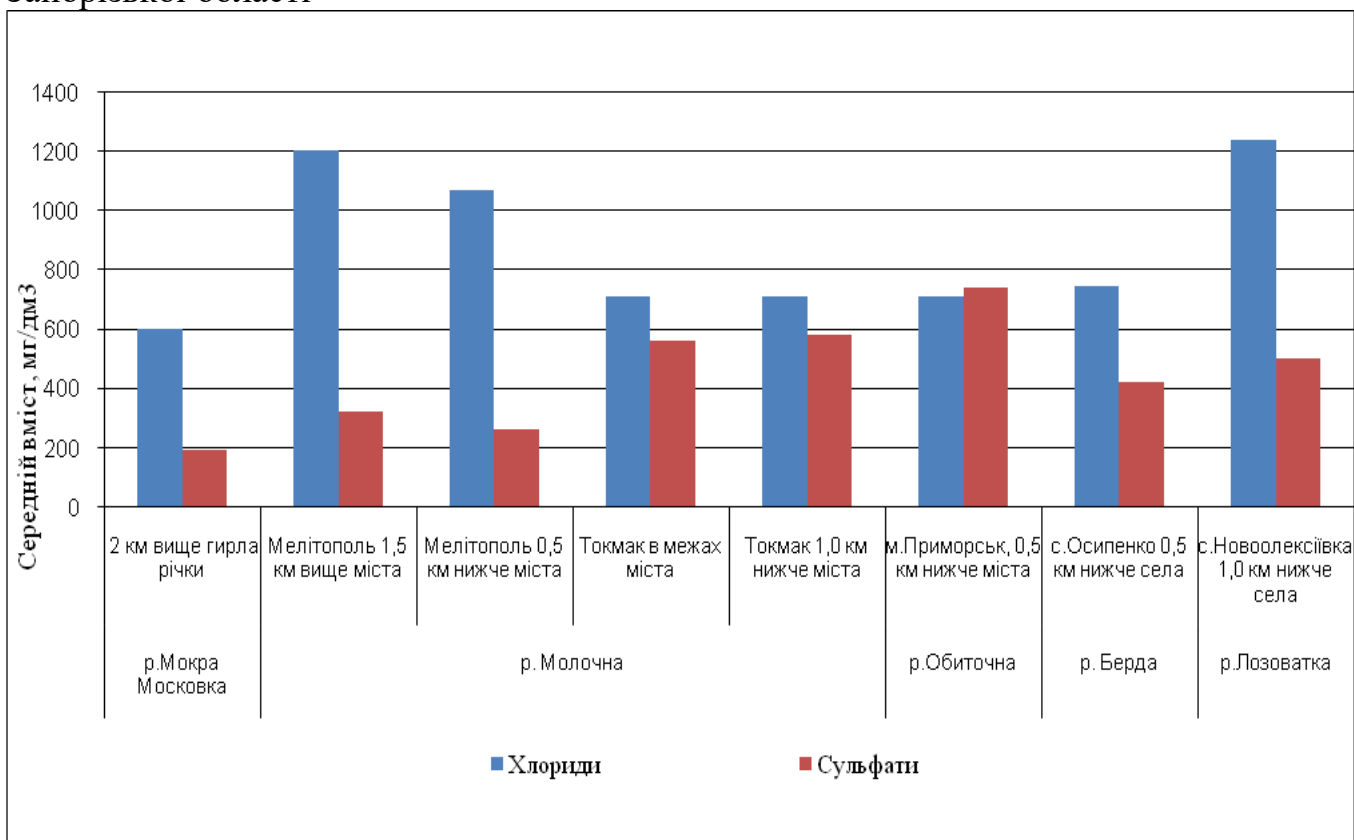
Ріка Молочна відноситься до малих річок Приазов'я. Контрольний створ знаходиться в межах міста, тому водний об'єкт відноситься до комунально – побутового призначення, за межами міста – до II категорії рибогосподарського призначення.

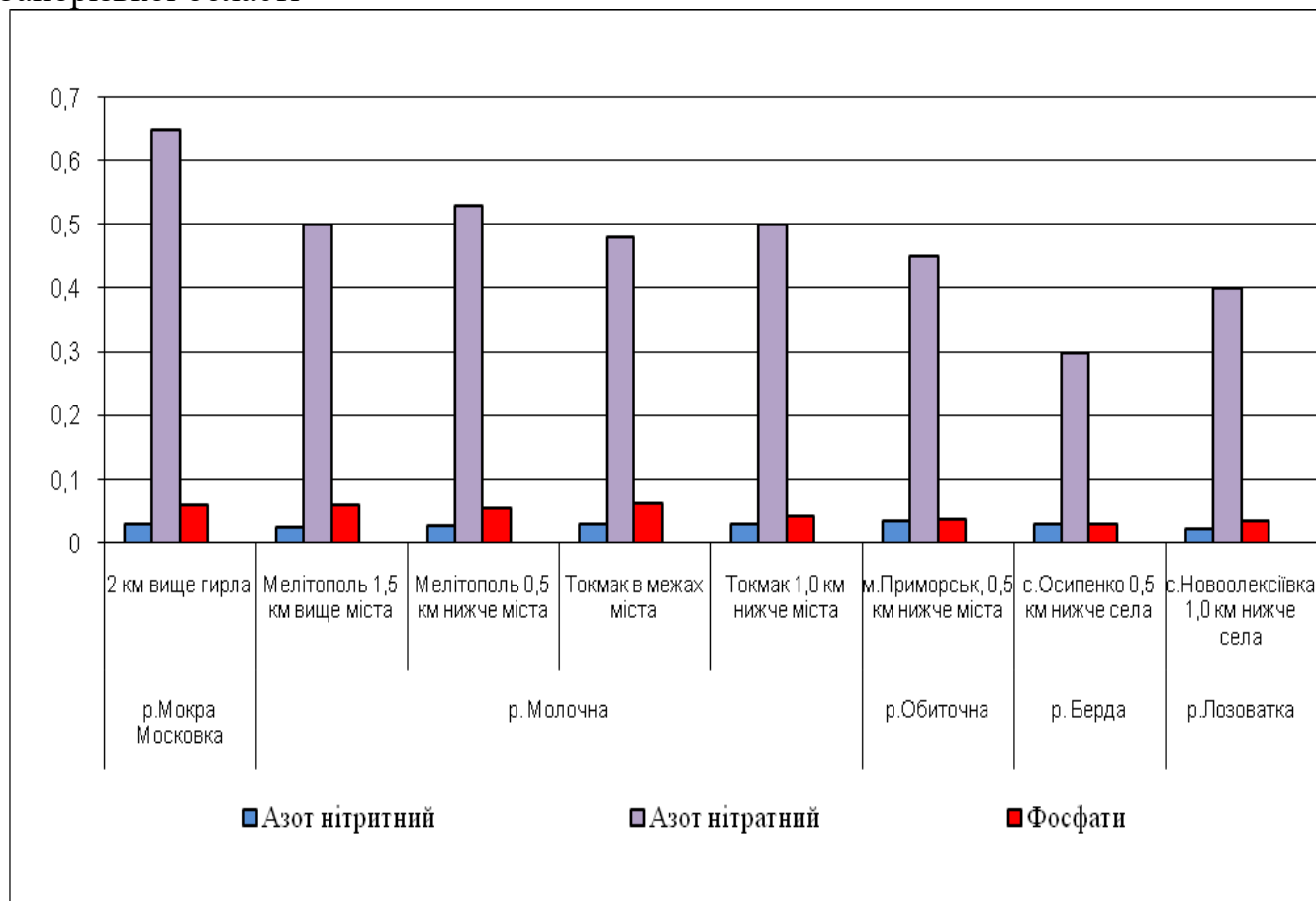
Мал. 8 Середній вміст гідрохімічних показників 1-ї групи у річках Запорізької області

Мал. 9 Середній вміст гідрохімічних показників 2-ї групи у річках Запорізької області

Мал. 10 Середній вміст гідрохімічних показників 3-ї групи у річках Запорізької області

4. ПОВОДЖЕННЯ З ВІДХОДАМИ

З метою зменшення обсягів відходів на території Запорізької області виконуються заходи щодо поводження з відходами, передбачені природоохоронним законодавством. Райдержадміністрації в межах своїх повноважень беруть участь у розробці та реалізації регіональних програм у сфері поводження з відходами. Питання про стан поводження з відходами постійно висвітлюються у засобах масової інформації.

Рішення обласної ради від 20.12.2018 № 60 затверджено Перелік заходів спрямованих на охорону та раціональне використання природних ресурсів, які фінансуються за рахунок фондів охорони навколишнього природного середовища місцевих бюджетів у 2019 році, до якого увійшли заходи з раціонального використання і зберігання відходів виробництва і побутових відходів на 11531,420 тис. грн., у тому числі: будівництво та реконструкція полігонів твердих побутових відходів – 3056,396 тис. грн., на придбання машин для збору, транспортування та складування відходів – 6 510,08 тис. грн., придбання обладнання для збору, транспортування та складування побутових відходів – 1398,684 тис. грн., інші заходи – 566,3 тис. грн. Станом на 01.10.2019 профінансовано заходів на 5526,5 тис. грн.

На виконання Закону України «Про відходи» від 05.03.1998 № 187/98-ВР в районах області організована робота щодо недопущення улаштування нових худобомогильників та біотермічних ям для захоронення трупів тварин на території районів, розроблення та затвердження графіка поетапного припинення експлуатації існуючих худобомогильників і біотермічних ям з урахуванням проектних ємностей і термінів експлуатації та графіка остаточного виведення з експлуатації недіючих худобомогильників і біотермічних ям, здійснення взаємодії з управлінням ветеринарної медицини у районах з питання проведення останніми ветеринарно - санітарного контролю та нагляду за територією діючих худобомогильників і біотермічних ям, здійснення контролю за діяльністю суб'єктів господарювання, в результаті роботи яких утворюються трупи загинув тварин, використання територій закритих худобомогильників і біотермічних ям.

Проводиться робота з ліквідації виявлених несанкціонованих звалищ відходів на території Запорізької області. Питання несанкціонованих сміттєзвалищ постійно розглядаються на засіданнях комісії з питань техногенно - екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій при райдержадміністраціях. Для визначення і прогнозування впливу відходів на навколишнє природне середовище, своєчасного виявлення негативних наслідків, щоквартально проводиться моніторинг місць утворення, зберігання і видалення відходів (інформація наведена у додатку).

Роботу з підтримання санітарного стану території, ліквідації стихійних звалищ проводять комунальні та приватні підприємства, сільські ради із залученням суб'єктів підприємницької діяльності, розташованих на підпорядкованій території. По місту Запоріжжя організований роздрібний збір твердих побутових відходів (далі – ТПВ). Крім того, споруджені додаткові майданчики для роздільного збору ТПВ. На території області працюють заготівельні підприємства, які здійснюють первинну

переробку вторинної сировини: відбір та сортування, пакетування, постачання переробним організаціям.

Таблиця 4.1 Квартальна

Наявність місць видалення відходів, діючих полігонів ТПВ, несанкціонованих сміттєзвалищ та скотомогильників за інформацією райдержадміністрацій та виконавчих комітетів міст обласного значення

Район	Паспорт изовані місця видален ня відходів	Склади непридатних хімічних засобів захисту рослин	Діючі полігони твердих побутових відходів		Несанкціоновані сміттєзвалища		Скотомогильники		
			загальна кількість	не відповідають екологічним і санітарним нормам	виявлено несанкціонова них сміттє- звалищ	з них ліквідовано	загальна кількість	не відпо- відають ветеринар- но-санітар- ним вимогам	Законсер- вовано
м. Запоріжжя	16	-	1	-	229	205	-	-	-
м. Бердянськ	4	-	1	-	1579	1579	-	-	-
м. Мелітополь	3	-	1	-	49	49	1	-	1
м. Енергодар	9	-	1	-	4	-	-	-	-
м. Токмак	1	-	1	-	26	7	-	-	-
Бердянський район	10	4	-	-	24	24	6	6	-
Більмацький район	-	-	1	-	24	22	6	5	1
Веселівський район	-	2	-	-	-	-	-	-	-
Великобілозерський район	-	3	-	-	3	3	3	3	-
Василівський район	3	1	1	-	26	16	14	2	12
Вільнянський район	1	2	-	-	15	-	-	-	-
Гуляйпільський район	1	2	1	-	-	-	14	12	2
Запорізький район	5	-	-	-	16	16	-	-	-
Кам'янсько-Дніпровський район	-	1	-	-	20	20	4	-	4
Мелітопольський район	-	4	-	-	32	28	16	3	13
Михайлівський район	-	1	-	-	22	22	3	-	-
Новомиколаївський район	-	-	2	-	50	50	7	-	7
Оріхівський район	-	-	1	-	35	35	12	9	3
Пологівський район	23	7	1	-	12	12	-	-	-
Приазовський район	1	10	-	-	3	3	3	-	3
Приморський район	16	8	1	-	53	53	5	-	5
Розівський район	-	-	-	-	6	6	4	-	4
Токмацький район	-	-	1	-	16	16	-	-	-
Чернігівський район	1	1	1	-	2	2	5	2	3
Якимівський район	4	3	3	-	-	-	9	-	9
ВСЬОГО	98	49	18	0	2222	2168	112	42	67

Таблиця 4.2 Квартальна

**Наявність несанкціонованих сміттєзвалищ за інформацією райдержадміністрацій
та виконавчих комітетів міст обласного значення**

Виявлено несанкціонованих сміттєзвалищ				Ліквідовано несанкціонованих сміттєзвалищ			Нада- но при- писів	Санкції за виявлені порушення					
Адміністративний район виявлення	всього вияв- лено	сумарна площа звалищ, га	об'єм відхо- дів, т	Ліквідо- вано виявле- них звалищ	Ліквідо- вано відходів, т	очищена площа від звалища, га		пред'явлено позовів		Стяг- нуто відшко- дувань на суму	притягнуто до адміністратив-ної відповідальності		
								Кіль- кість	на суму		осіб	Накладе- но штраф на суму	Стяг- нуто в сумі
м. Запоріжжя	229	181,7147	4211,5	205	4066	80,7322	-	-	-	-	1	1360	-
м. Бердянськ	1579	-	1103	1579	1103	-	-	3	7650	-	-	-	2210
м. Мелітополь	49	2,3	91,802	49	91,802	2,3	47	-	-	-	15	2210	-
м. Енергодар	4	11,5937	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
м. Токмак	26	0,198	27,4	7	2	0,023	325	-	-	-	-	-	-
Бердянський район	24	1,24	31,6	24	31,6	1,24	-	-	-	-	-	-	-
Більмацький район	24	0,36	70	22	62	0,3	-	-	-	-	-	-	-
Веселівський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Великобілозерський район	3	0,005	3	3	3	0,005	-	-	-	-	-	-	-
Василівський район	26	2,86961	22,21	16	10,08	1,55721	-	-	-	-	-	-	-
Вільнянський район	15	1,5	182	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Гуляйпільський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Запорізький район	16	0,15	-	16	-	0,15	-	-	-	-	-	-	-
Кам'янсько-Дніпровський район	20	0,29	13,9	20	13,9	0,29	-	-	-	-	-	-	-
Мелітопольський район	32	4,32	35,9	28	27,7	4,08	28	-	-	-	-	-	-
Михайлівський район	22	63,5	1,8	22	1,8	63,5	-	-	-	-	-	-	-
Новомиколаївський район	50	0,015	5	50	5	0,015	-	-	-	-	-	-	-
Оріхівський район	35	4,9	2,4	35	2,4	4,9	-	-	-	-	-	-	-
Пологівський район	12	0,241	2,6	12	2,6	0,241	-	-	-	-	-	-	-
Приазовський район	3	0,011	0,57	3	0,57	0,011	-	-	-	-	-	-	-
Приморський район	53	1,78	6,35	53	6,35	1,78	-	-	-	-	-	-	-
Розівський район	6	0,013	14	6	14	0,013	-	-	-	-	-	-	-
Токмацький район	16	2,27	60,2	16	60,2	2,27	-	-	-	-	-	-	-
Чернігівський район	2	0,25	8	2	8	0,25	-	-	-	-	-	-	-
Якимівський район	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ВСЬОГО	2246	279,52101	5893,232	2168	5512,002	163,65741	400	3	7650	0	16	1700	2210

Таблиця 4.3 Квартальна

Поводження з непридатними пестицидами за інформацією райдержадміністрацій та виконавчих комітетів міст обласного значення

Назва району	Кількість, тонн	Кількість складів	Стан складських приміщень (одиниць)			Знешкоджено у 2019 році, тонн
			Задовільний	Незадовільний	Зруйновані	
м. Запоріжжя	-	-	-	-	-	-
м. Бердянськ	-	-	-	-	-	-
м. Мелітополь	-	-	-	-	-	-
м. Енергодар	-	-	-	-	-	-
м. Токмак	-	-	-	-	-	-
Бердянський район	10,86	4	2	2	-	-
Більмацький район	-	-	-	-	-	-
Василівський район	1,43	1	-	-	1	-
Великобілозерський район	33,76	3	-	3	-	-
Веселівський район	2,8	2	-	2	-	-
Вільнянський район	2,8	2	-	2	-	-
Гуляйпільський район	7,0564	2	2	-	-	-
Запорізький район	-	-	-	-	-	-
Кам'янсько-Дніпровський район	5	1	-	1	-	-
Мелітопольський район	3,235	4	2	-	2	-
Михайлівський район	0,5	1	-	1	-	-
Новомиkolaївський район	-	-	-	-	-	-
Оріхівський район	-	-	-	-	-	-
Пологівський район	150,415	7	3	-	4	-
Приазовський район	14,3	10	6	4	-	-
Приморський район	16,992	8	-	8	-	-
Розівський район	-	-	-	-	-	-
Токмацький район	-	-	-	-	-	-
Чернігівський район	1,21	1	-	1	-	-
Якимівський район	2,356	3	-	1	2	-
ВСЬОГО	252,7144	49	15	25	9	0

Підготовлено

Відділ оцінки впливу на довкілля та моніторингу
управління дозвільної діяльності, оцінки впливу на довкілля та моніторингу
Департаменту екології та природних ресурсів
Запорізької обласної державної адміністрації

Відповідальний за підготовку: головний спеціаліст Ю. МОРГУН